

CZECH

LIB

Národní

centrum

CzechELib

NTK

50°6'14,083"N, 14°23'26,365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

**Národní centrum
pro informační podporu výzkumu,
vývoje a inovací**

Národní centrum CzechELib

CzechELib je součástí Národní technické knihovny (NTK) a jeho vybudování bylo podpořeno z evropského Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání (OP VVV). Od roku 2023 je CzechELib plně financován prostřednictvím projektu NCIP VaVal za podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Hlavní poslání

Původně zajišťování nákupu klíčových elektronických zdrojů pro celou výzkumnou a vzdělávací komunitu České republiky, od roku 2023 také sjednávání transformačních smluv umožňujících publikování v režimu Open Access.

Podpora

- Při zpřístupnění a využívání pořízených EIZ
- Při publikování v režimu Open Access

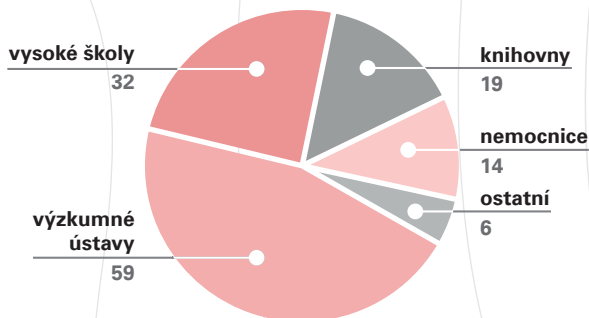
Členské instituce a portfolio elektronických informačních zdrojů (EIZ)

130 členských institucí

Smlouvy s **59** vydavateli

Roční hodnota smluv více než **650 mil. Kč**

Členské instituce

Klíčové benefity pro členské instituce i vydavatele

- Stabilní víceleté kontrakty
- Předvídatelnost financování
- Transparentnost

Služby pro členské instituce

Akvizice

- Výběr EIZ pro centrální finanční podporu
- Realizace veřejných zakázek na dodavatele EIZ
- Sjednání licenčních smluv a vlastní nákup EIZ

Podpora

- Správa a vedení statistik využívanosti EIZ
- Při zpřístupnění a využívání pořízených EIZ
- Při využívání publikačních částí transformačních smluv (agenda Open Access)

Pomoc s nastavením vzdáleného přístupu – Shibboleth

Převážná část EIZ umožňuje kromě přístupu z instituce také vzdálený přístup.

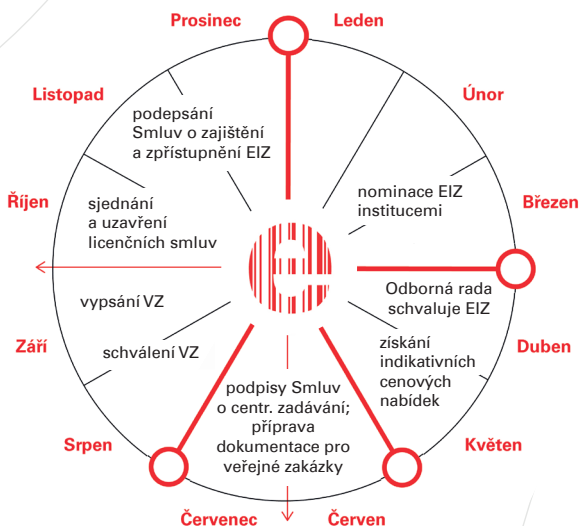
Stále rozšířenější je institucionální přihlášení Shibboleth přímo na platformě vydavatele. Tento přístup je nezávislý na registrovaných IP adresách instituce.

Pomáháme institucím s nastavením a aktivací tohoto způsobu autentizace uživatelů.

Přínosy pro vydavatele a distributory

- Pomoc při orientaci v problematice veřejných zakázek v rozsahu, který se týká spolupráce s CzechELib
- Zprostředkování rychlého a efektivního kontaktu s velkým množstvím zastupovaných institucí
- Zajištění smluvního ošetření vzájemných vztahů, zpracování plateb a poskytnutí provozní podpory
- Zjednodušení a sjednocení plateb
- Poskytnutí potřebných informací o členských institucích

Harmonogram pořizování EIZ

Výběr EIZ

- EIZ musí být určeny pro sféru VaVal (výzkum, vývoj a inovace)
- Zdola nahoru („bottom-up“) – hlasování institucí, nikoli centrální výběr
- Zjednodušeně: pravidlo 3+ institucí (3E)

V roce 2023:

202 pořizovaných produktů

institucí **130**

1 326 předplatných

Open Access

Otevřený přístup (Open Access, OA) je model publikování, který si klade za cíl zajistit okamžitý, trvalý, svobodný a bezplatný přístup k vědeckým publikacím vznikajícím u veřejně financovaného výzkumu, a to všem bez rozdílu.

Publikování v otevřeném přístupu zvyšuje dosah a čtenost článku, zvyšuje využitelnost výsledků výzkumu a je častou podmínkou pro splnění požadavků grantových agentur.

CzechELib uzavírá s vydavateli vědeckých časopisů smlouvy s publikační složkou, kdy se přechází z klasického modelu předplatného na model transformační smlouvy.

Díky této transformaci platby za čtení na platby za publikování mohou autoři z členských institucí publikovat v OA režimu zdarma nebo s výraznou slevou za APC (Article Processing Charge).

Od roku 2023 je možné publikovat za výhodných podmínek např. u vydavatelů:

Wiley, Springer Nature, American Chemical Society, Royal Society of Chemistry, Taylor & Francis, Oxford UP, Cambridge UP, Institute of Physics, American Institute of Physics, Association for Computing Machinery.

Více informací o OA publikování prostřednictvím smluv uzavřených přes CzechELib:

V roce 2023:

CzechELib zajistil **14** transformačních smluv typu Read & Publish:

1 356 korespondenčních autorů z **69** institucí

publikovalo téměř **1 600** článků

v režimu OA, v **869** časopisech/titulech.

Na APC (Article Processing Charge) bylo ušetřeno téměř **100 milionů** Kč.

System CELUS

(CzechELib Usage Statistics)

Co je CELUS?

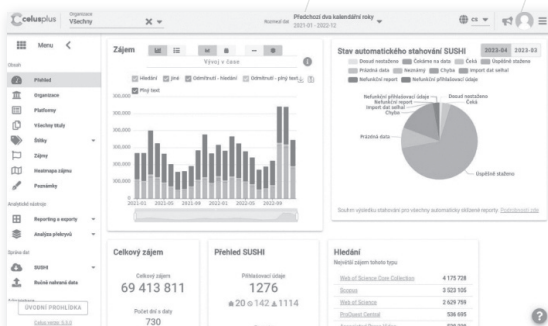
- Centrální systém pro sběr a evidenci statistik využívanosti EIZ

Jaká data a jak často?

- Automatizovaný sběr COUNTER statistik pomocí standardu SUSHI (měsíční aktualizace)
- Možnost ručního nahrávání nestandardních statistik (CzechELib provádí jednou ročně)

K čemu data slouží?

- Členským institucím pro upřesnění strategického rozhodování, plánování a měření využívanosti EIZ
- Pro zjištění zájmu o dosud nepředplácené časopisy nebo knihy („denials”)

V roce 2023:

61 420 766 stažených dokumentů a hledání

Denní průměr **168 276**

Přes **1 300** nastavených SUSHI linků

pro více než **70** platforem a **130** institucí

Telefonní číslo
+420 232 002 535

Dotazy k EIZ
info@czechelib.cz

Adresa
NTK/CzechELib
Technická 2710/6
160 80 Praha 6 – Dejvice
Česká republika

